

Ir. H. D. M. Burck zond ons namens de Geologische Dienst te Haarlem en het Geologisch-Mineralogisch Museum te Leiden de volgende mededeling:

GEOLOGISCHE RAPPORTEURS GEZOCHT.

Er is in de loop van de laatste jaren reeds enige malen geschreven over de verhouding amateurisme vakwetenschap in de geologie. Het is een onderwerp, dat zeker nog meer aandacht verdient dan het reeds heeft, al was het alleen maar om de wenselijkheid, dat de amateurs en de vakgeologen niet alleen elkaars activiteit waarderen, maar ook gebruiken. Ten dele gebeurt dit reeds. Amateurs, die zich met het oog op determinaties van fossielen e.d. tot de verschillende geologische instituten en musea wenden worden daar gaarne te woord gestaan en de heer Van der Lijn schreef eens dat het hartelijke welkom dat deze amateurs daar ondervonden een weldadige indruk maakte. Anderzijds is het werk van verschillende amateurgeologen (waaronder niet in het minst dat van de heer Van der Lijn zelf) wel degelijk van belang geweest voor de ontwikkeling van de geologische inzichten.

Niet alle amateurs volgen hun liefhebberij met de bedoeling een bijdrage te leveren tot de geologische wetenschap. Strikt genomen is dat ook niet nodig. Wanneer iemand louter voor zijn plezier een verzameling van mooie stenen aanlegt, behoeft men niet dadelijk van hem te vergen dat hij wetenschappelijk werk zal gaan doen, evenmin als men van iemand, die een mooie bloementuin om zijn huis aanlegt, onmiddellijk botanische publicaties zal verwachten.

Maar het zal bij het verzamelen van zwerfstenen kunnen gebeuren dat een zuiver voor de aardigheid aangelegde collectie exemplaren blijkt te bevatten, die voor de wetenschap van belang zijn en het zal eveneens kunnen voorkomen dat de amateur, die zijn vrije tijd besteedt aan het doen van geologische waarnemingen rondom zijn woonplaats de vak-geoloog door zijn lokale kennis op verschijnselen attent kan maken, die van belang zijn voor het begrijpen van de geologische geschiedenis van het betrokken gebied.

Nu is geologie geen meteorologie, interglaciale veenlaagjes zijn minder gemakkelijk als zodanig te herkennen dan onweersbuien, maar toch is het mogelijk om, evenals dat in de meteorologie het geval is, enkele amateurs als rapporteurs in te schakelen in het „officiële” onderzoek.

Het zou dan ook door de Geologische Dienst en de Geologische Instituten der verschillende Universiteiten zeer op prijs worden gesteld als zij op de hoogte konden worden gehouden van het bestaan of het (weder) in gebruiknemen van grind- of zandgraverijen, het verrichten van boringen, het ontstaan van belangrijke ontsluitingen bij weg- of kanaalaanleg, in bouwputten of dergelijke, van het vinden van fossielen (b.v. beenderen of kiezen) in dergelijke uitgraverijen of elders, van het bestaan van opvallende veenlaagjes, keienvloeren en zo meer.

Wanneer men aangaande dergelijke zaken een bericht stuurt, zal dit niet altijd tot gevolg hebben dat er de volgende dag een geoloog voor de deur staat om de genoemde ontsluiting of het gevonden fossiel te komen bestuderen. Maar wel kan men ervan verzekerd zijn dat van de mededeling nauwkeurig aantekening wordt gemaakt en dat er mogelijk een correspondentie volgt, waarna misschien eens een gezamenlijk bezoek aan het waargenomen object gemaakt zou kunnen worden.

Wanneer nu enkele amateur-geologen op deze wijze als rapporteur zouden

willen optreden kunnen zij belangrijk werk verrichten ten dienste van de documentatie en het completeren van de kennis aangaande de Nederlandse geologie.

Tot het werk van een rapporteur kan vervolgens ook behoren het verrichten van eigen onderzoek, b.v. het verzamelen van zwerfstenen, het uitvoeren van zwerfsteen- en grindtellingen, het opnemen van profielen in zand- of grindafzettingen, het meten van laaghellingsen en richtingen e.d. (en voor de knutselaars: het maken van maquettes).

Ook dit zijn bezigheden die op zichzelf genomen niet altijd behoeven te geschieden met een groots wetenschappelijk doel voor ogen. Het zijn immers de bijna vanzelfsprekende bezigheden van de geologisch georiënteerde natuurliefhebber; het is zijn liefhebberij. Maar ook door deze liefhebberij kunnen gegevens te voorschijn komen die de vakgeoloog gaarne zal gebruiken.

Dergelijke bezigheden eisen intussen een zekere kennis van zaken en een op-de-hoogte-zijn van de methoden volgens welke de tellingen en metingen dienen plaats te vinden. De amateur vindt deze voor een deel in de bestaande populair-geologische of zuiver wetenschappelijke georiënteerde boekwerken en tijdschriften, die er op dit gebied bestaan. Maar ter wille van de homogeniteit en de volledigheid zou het toch wel wenselijk zijn dat degenen, die de taak van rapporteur op zich willen nemen zich *gezamenlijk* en onder leiding van een deskundige in de betreffende methoden zouden oefenen. Dit zou b.v. verwezenlijkt kunnen worden door eens per jaar een bijeenkomst te organiseren, waar gedurende enkele dagen de theorie en de praktijk van dit soort werkzaamheden wordt doorgenomen.

Aan degenen, die blijk hebben gegeven dat zij zelfstandig de betreffende methoden kunnen toepassen kan dan eventueel een certificaat worden uitgereikt, waartegenover zij zich verplichten de Geologische Dienst zo veel mogelijk op de hoogte te houden van wat er in hun rayon te rapporteren valt.

De organisatie van een en ander is een zaak van later zorg. Vooreerst gaat het er om, na te gaan of er onder de leden van de Nederlandse Geologische Vereniging belangstelling bestaat voor een dergelijk rapporteurschap. Indien een dergelijke belangstelling inderdaad aanwezig is geve men daarvan kennis aan de Voorzitter der Nederlandse Geologische Vereniging.

WORTELS VAN RHIZOPOTERION SP.

door

H. KRUL.

Het oostelijk diluvium, zo prachtig ontsloten bij (en derhalve zo goed bekend van) Sibculo-Westerhaar, in het meest noordelijke puntje van Twente gelegen, kan o.a. worden onderscheiden van andere grintafzettingen door het voorkomen van bepaalde fossielen, die voor de meeste verzamelaars uiteraard de grote attractie vormen, daar ze vooral een specialiteit van de Twentse zandgraverijen blijken te zijn.

Over het silurische bestanddeel van de fossielenrijkdom kan men elders in dit nummer een belangwekkende uiteenzetting van ANDERSON aantreffen — lezing daarvan ten zeerste aanbevolen. Over het jurassische bestanddeel kan ook veel